

co vás zajímá z Miletína a okolních obcí

Sousedské listy

Vydává Město Miletín

září 2018

Pomník Tomáše Garrigue Masaryka v Miletíně

Roky s osmičkou v letopočtu jsou pro náš národ mírně řečeno osudové. Letošní je významný o to víc, že 28. října oslavíme 100. výročí vzniku republiky.

V Miletíně si tuto událost připomeneme již v **sobotu 27. října**.

Od **9 hodin** budou členové spolků a sdružení vysazovat 14 stromků v lipové aleji.

V **17 hodin** slavnostně odhalíme novou bustu Tomáše G. Masaryka a vysadíme Lípu demokracie v parku u městského úřadu.

A od **18 hodin** jsou občané zváni do divadelního sálu s nově vybudovaným barem na lidovou zábavu.

Bustu Tomáše G. Masaryka zhotovila světoznámá umělecká slévárna bronzu HVH spol. s r. o. z Horní Kalné. Celkové náklady na vybudování pomníku budou asi 120 000 Kč.

Při jednáních o navrácení sochy TGM projeví sami miletínští občané zájem podílet se finančně na jejím vytvoření. Zastupitelstvo tedy rozhodlo vyhlásit finanční sbírku. Dárci mohou vybudování pomníku podpořit buď v informačním centru Mateřídouška nebo poslat na účet města číslo 1162538369/0800, v.s. 1918.

Lidé se ale často ptají, co se stalo s původní bustou. Požádali jsme Mgr. Jana Hlavatého o podrobnější informace k její historii:

Již na své první schůzi po převratu, 18. listopadu 1918, vzdalo miletínské obecní zastupitelstvo hold zakladatelům československého státu a jmenovalo čestnými občany mě-

ta Tomáše G. Masaryka, Edvarda Beneše, Karla Kramáře, Františka Staňka, Václava Klofáče a Gustava Habrmána. Na příští schůzi 25. 11. schválilo přejmenování náměstí před věží, dosud se jménem císaře Františka Josefa I., na náměstí TGM.

Na hmotné vyjádření úcty prezidentu osvoboditeli si však Miletín ještě počkal. Teprve v roce 1930 navrhl ředitel školy Alois Vaněk, aby byl u příležitosti prezidentových 80. narozenin pořízen jeho pomník. Návrh byl schválen místní školní radou a za přispění obce byla hořické sochařsko-kamenické dílně Vejs a Deyl zadána výroba pískovcové busty podle staršího návrhu Jana Štursy.

Prezidentovo poprsí na vysokém podstavci bylo odhaleno v parku před školou 28. října 1930 v rámci oslav 12. výročí vzniku republiky. Stálo západně od hlavního chodníku tváří obrácenou k východu, asi tak v polovině vzdálenosti mezi bránou a dnešní plastikou K. J. Erbena.

Slavnost odhalení bohužel narušila nepřízeň počasí, pomník byl škole oficiálně předán na shromáždění v sále Sousedského domu.

Busta se dlouho skrývala mezi přerostlými akáty a růžovými keři, které celý prostor tehdy pokrývaly. V letech 1937-38 po zboření stodol na obecním dvoře došlo k vyčištění a nové úpravě prostoru kolem školy, takže socha mohla konečně vyniknout. Ne však na dlouho.

Přišla německá okupace a v září 1940 musela být busta odstraněna společně s dalšími památkami na budovatele první republiky. Zničení našťastí unikla. Starosta Josef Kulhánek a jeho přátelé ji jedné noci odklidili a uschovali. Po válce v roce 1945 se tak mohla vrátit na své původní místo před školou.

Obnovený památník stál před školou ještě 14 let. V květnu 1959 v souvislosti s přestavbou školní budovy objednal předseda MNV Josef Trnka u hořické kamenické školy nový pomník K. J. Erbena a zároveň rozebrání a odvoz sochy Tomáše G. Masaryka. K tomu mělo dojít bezodkladně a asi také došlo. Socha zmizela.

Jaký byl její konečný osud, dnes již nevíme.

Na závěr slovo pana starosty:

Je pro nás ctí navrátit bustu TGM na čestné místo, kde bude všem kolemjdoucím připomínat význam Otce zakladatele.

Iva Reichlová